

Синьо дете, бяло дете

В онази октомврийска утрин бебешкият плач се примесваше с ромона на промушващия се между дърветата свеж бриз, птичата песен и сбогуването на нощните насекоми. Шумът изплуваше из шубрака на хълма, но омалвяваше на няколко метра от източника си, сякаш възпрепятстван от вещерско заклинание да не излезе да дири нечие човешко ухо.

Години наред щеше да се говори как дон Теодосио, на път за работа към съседната хасиенда, със сигурност е минал покрай клетото изоставено бебе, без да чуе нито гък, и как Лупита, перачката на семейство Моралес, прекосила моста, който води към Ла Петака, в търсене на любовна отвара, без да забележи нищо необичайно. *Аз да го бях чула, поне щях да го вдигна, защото, колкото и ужасно да изглежда, не знам кой би изоставил новородено ей тъй да умре сам-самичко* – разказваше тя по-късно, на всеки, който искаше да я слуша.

Това беше загадката. Коя жена в околностите напоследък беше показала неблагоприятно бременността си? На кого принадлежеше това злощастно бебе? В селото новините за подобни невъздържаности се разпространяваха по-бързо от дребната шарка, така че ако знаеше един, то всички щяха да знаят.

Оказа се обаче, че в този случай никой нищо не знае.

Имаше какви ли не теории, но тази, която най-съблазняваше колективното въображение, беше, че бебето принадлежи на някоя от вещиците от Ла Петака. Те, както на всички им беше известно, свободно предоставяха своите плътски услуги и ако се случеше да им се роди някое толкова деформирано и странно бебе – наказание от Всевишния или от дявола, кой знае – щяха да го хвърлят под моста, оставяйки го на Божията милост.

Никой не разбра колко часа изоставеното бебе е стояло под моста, голо-голеничко и гладно. Никой не си обясняваше как е оцеляло на открито, без да кърви от невързаната пъпна връв или без да бъде изядено от плъхове, грабливи птици, мечки или пуми, каквито имаше в изобилие из тези хълмове¹.

И всички се питаха как старата нана² Реха го е намерила, покрито с жива пелена от пчели.

Реха беше избрала да прекара времето до края на вечността на едно и също място, на открито, при един от навесите, който се ползваше като склад в хасиенда *Ла Амистад*. Той представляваше проста постройка и беше без прозорци, подобно на други обслужващи помещения, издигнати зад основната къща, за да не се виждат от посетителите в дома на семейство Моралес. Единственото, което различаваше този навес от другите, беше изнесенният покрив, който позволяваше на старата да остане на открито и зиме, и лете. Беше си чиста

¹ Когато говорят за планините си, мексиканците използват думата „хълмове“, макар планините в Нуево Леон да са високи, като най-високият връх достига 3 712 м. Бел. прев.

² От испански: бавачка. Бел. прев.

случайност, че издадения покрив изобщо го имаше. Реха не беше избрала това място, за да се защити от стихииите, а заради гледката, която се разкриваше оттам, и заради вятъра, който, преминавайки през хребетния лабиринт, слизаше до нея, само за нея.

Бяха изтекли много години, откакто старата си избра този подслон, поради което, с изключение на самата Реха, сред живите не бяха останали такива, които можеха да разкажат за деня, в който нейното люлеещо се кресло се оказа при онзи навес, или които да си спомнят момента, в който дойката го беше заела завинаги.

Днес почти всички вярваха, че тя никога не става от това място, и предполагаха, че поради възрастта ѝ, която никой не можеше да определи с точност, костите ѝ вече не я държаха и мускулите ѝ вече не ѝ се подчиняваха. Защото, щом изгрееше слънцето, вече я виждаха да се поклаща лекичко, седнала в своето кресло люлка, побутвана по-скоро от вятъра, отколкото от собствените си крака. После, по мръкнало, никой не забелязваше изчезването ѝ, понеже по това време всички вече си почиваха.

Дългите години, прекарани в креслото, накараха хората от селото да забравят историята на Реха и човешката ѝ същност: старата се беше превърнала в част от пейзажа и беше пустила корени в земята, на която се люлееше. Плътта ѝ се беше претворила в дърво, а кожата ѝ в твърда, тъмна и набраздена кора.

Когато някой минаваше покрай нея, не я поздравяваше, както не се поздравява умиращо старо дърво. Прекосявайки краткия път от селото към хасиендата, някои деца, в желанието си да подложат на проверка легендата, я разглеждаха отдалеч, ала рядко се намираще смелчага, който да се приближи повечко, за да се увери, че наистина става въпрос за жива жена, а не за дървена фигура. Хлапетата бързо си даваха сметка, че в онази кора има живот, щом, без дори да отваря очи, старата нанасяше на дръзкия приключенец хубавичък удар с бастуна си.

Реха не приемаше да е обект на любопитство от страна на когото и да било; предпочиташе да се преструва, че е от дърво. Предпочиташе да я пренебрегват. Поради възрастта си и при всички неща, които очите ѝ бяха видели, ушите ѝ чули, устата ѝ изговорила, кожата ѝ усетила и сърцето ѝ изстрадало, тя чувстваше, че се е наситила толкова, че би втръснало на всекиго. Не можеше да обясни защо е още жива, нито какво чака, за да си отиде, при положение че вече не служи на никого, че тялото ѝ се е съсухрило. Затова предпочиташе да не вижда и да не я виждат, да не чува и да не говори, а също и да чувства възможно най-малко.

Въпреки че още не владееше напълно това състояние на сетивата.

Реха търпеше присъствието на няколко души около себе си; сред тях беше другата бавачка Пола, която също отдавна бе прехвърлила най-добрите си години. Търпеше и детето Франсиско, тъй като някога, когато още си позволяваше да чувства, го бе обичала бурно, но трудно изтрайваше неговата съпруга Беатрис и децата му. Жената, защото не желаше да позволи на нов човек да влезе в живота ѝ, а децата, защото ѝ се струваха непоносими.

Никой не се нуждаеше от нея и нямаше нищо, което тя да иска да предложи на хората, понеже старостта лека-полека я бе освободила от задълженията ѝ като прислужница. От години не участваше в поддръжката на къщата и така се срасна със своята люлка. При това дотолкова, че вече едва се забелязваше къде започва дървото на едната и къде свършва дървото на другата.

Преди да се зазори, Реха ситнеше от своята стая към сайванта, където под издадения покрив я чакаше нейното кресло люлка. Щом седнеше в него, тя затваряше очи, за да не вижда, и запушваше уши, за да не чува. Пола ѝ носеше закуската, обяда и вечерята, които старата почти не опитваше, защото сега плътта ѝ не се нуждаеше от кой знае колко храна. Надигаше се от мястото си много късно, чак когато зад спуснатите ѝ клепачи проблясванията на светулките ѝ напомняха за нощта, и когато започваше да усеща по седалището си побутванията и пощипванията на дървената люлка, която се изморяваше доста преди нея от тази постоянна близост.

Понякога, на път обратно към леглото, Реха отваряше очи. Не ѝ беше необходимо обаче да го прави, за да вижда. После лягаше вътре върху завивките, без да чувства студ, тъй като кожата ѝ не пропускаше дори това. Но не спеше. Нуждата от съня беше нещо, което тялото ѝ бе изоставило. Дали това се дължеше на факта, че през живота си беше спала, когато е трябвало да спи, или отказваше да се унесе, за да не изпадне във вечния си сън, тя нямаше представа. Отдавна не разсъждаваше върху това. След няколко часа, прекарани в мекотата на постелята, започваше да чувства побутванията и пощипванията на леглото, с които то ѝ напомняше, че е време да посети вярната си приятелка – люлката.

Нана Реха не знаеше със сигурност от колко години живее на този свят. Не знаеше как се е родила, нито пълното си име – ако случайно някой си бе направил труда да ѝ даде някакво. Макар да се предполагаше, че трябва да има такова, тя не помнеше детството си, нито родителите си, в случай че изобщо ги е имала, и ако някой ѝ беше казал, че се е родила от земната твърд като орехово дърво, щеше да му повярва. Не си спомняше и лицето на мъжа, направил ѝ онова отроче, но си спомняше, че го бе видяла в гръб, докато се отдалечаваше, за да я изостави в онази колиба от слама и кал, захвърляйки я на произвола на съдбата в един непознат свят.

Така или иначе не беше забравила силните движения в корема, потрепванията в гърдите и жълтеникавата сладка течност, набъбваща от тях още преди да се роди единственият син, който бе имала. Не можеше да прецени със сигурност дали помни лицето на това дете, понеже не беше изключено въображението ѝ да я подлъгваше, като събираше чертите на всички бебета, бели и черни, които беше кърмила на младини.

Ясно си спомняше деня, в който влезе за пръв път в Линарес, полумъртва от глад и студ. Все още чувстваше в ръцете си бебето, което бе притискала силно към гърдите си, за да го предпази от мразовития въздух на онзи януари. Никога преди това не беше слизала от планината, поради което беше естествено никога да не е виждала толкова къщи на едно място. Не беше вървяла по улица, не беше

прекосявала площад, нито някога бе сядала на обществена пейка, ала точно това направи, когато коленете ѝ се подкосиха от изнемога.

Знаеше, че е наложително да поиска помощ, при все че нямаше представа как. Но не за себе си се тревожеше Реха, а за бебето, което носеше на ръце вече от два дни. За него тя щеше да поиска помощ, защото то нито желаше да суче, нито плачеше.

Единствено това я накара да слезе в селото, което понякога наблюдаваше отдалеч, от своята колиба в планината...